

Rozhovor: 9. Je čas vynaložit dobré úsilí o změnu v Izraeli, ne odejít

Rozhovor

Vůdce reformního židovského hnutí o Izraeli: „Je čas vynaložit dobré úsilí o změnu v Izraeli, ne odejít.“

Stejně jako všechny židovské denominace v USA i reformní židovské hnutí bezvýhradně podporuje Izrael. V rozhovoru pro RNS rabín Rick Jacobs tuto podporu zopakoval, i když si dovolil i určitou kritiku.

Rabín Rick Jacobs v Izraeli v únoru 2023. Foto Tamir Elterman 6. března 2023

(RNS) — V Izraeli bylo několik týdnů předtuchy. Rabín Rick Jacobs, prezident *Unie pro reformní judaismus*, největší a nejmocnější síly v životě amerických Židů, byl toho svědkem.

Poté, co palestinský střelec zabil dva izraelské osadníky, davy izraelských osadníků žijících na okupovaném Západním břehu Jordánu se pomstily čtyřem palestinským vesnicím, vypalovaly domy a auta a mlátily Palestince kovovými tyčemi a kameny.

Uprostřed této mimořádné křeče násilí dokončuje izraelská krajně pravicová vláda, jejíž součástí je několik osadníků, plány na revizi soudnictví, která by fakticky zlikvidovala nezávislost izraelského nejvyššího soudu. Izraelci proti těmto změnám vyšli do ulic a zorganizovali největší protestní hnutí v historii země.

Jacobs, který se zúčastnil tří samostatných setkání v Izraeli, včetně konference asi 250 reformních rabínů v Jeruzalémě, také vystoupil na jedné z masových demonstrací proti vládě v Tel Avivu.

Reformní hnutí je v Izraeli nepatrné a ortodoxní establishment ho neuznává. Ale je to největší severoamerická židovská denominace s asi 850 sbory v USA a Kanadě. Je liberální, stejně jako většina amerických Židů, upřednostňuje sociální spravedlnost a to, co Židé nazývají „tikkun olam“ neboli nápravu světa.

Mnoho amerických Židů hledá u Jacobse radu, jak přistupovat k probíhající krizi v Izraeli.

Jako všechny americké židovské denominace, reformní hnutí v posledních několika desetiletích bezvýhradně podporovalo Izrael a začleňovalo sionismus do svého židovského učení, i když kritizovalo různé vlády a politiky. V rozhovoru pro RNS Jacobs tuto podporu zopakoval.

Připustil, že rabíni v hnutí by měli kritizovat snahu Izraele o revizi soudnictví a upírání základních

lidských práv Palestincům. Měli by podle něj také vystupovat proti ultranacionalistickým vůdcům, jako je ministr financí Bezalel Smotrich, který řekl, že vesnice Hawara, kde řádí osadníci, by měla být „vyhlazena“, a měli by se také modlit za Palestince.

Jacobs však nezašel tak daleko, aby obhajoval cenzuru Izraele v zahraniční politice USA nebo podmínění pomoci v miliardách dolarů. Ani si nepředstavoval, že by reformní hnutí ustoupilo od svého závazku vůči sionismu nebo Izraeli.

Následující rozhovor, který se uskutečnil poté, co se Jacobs vrátil do USA 2. března, byl kvůli délce a srozumitelnosti upraven.

Vracíte se do USA s nějakým rozhodnutím o tom, co by reformní rabíni měli dělat nebo říkat?

Je to kritický okamžik ve vedení a morální odpovědnosti pro nás, kteří vedeme židovskou komunitu. Moje rada je, že je čas vynaložit dobré úsilí o změnu v Izraeli a neodcházet. Toto je čas vyjádřit více solidarity z lásky a morální jasnosti a zájmu.

Začali jsme zvýšením hlasu ohledně teroristických útoků na Izraelce. Cítíme tu bolest a ztrátu. A pro reformní rabíny je zásadní, aby pozdvihli jednoznačný morální hlas k odsouzení osadníků, kteří rozpoutali tento neuvěřitelný akt pomsty v Hawaře.

Skutečně unikátní je, že máme mnoho prominentních Izraelců, kteří volají Židy z diaspory, aby promluvili. Často slyšíme: „Nejste tady. Vy nevíte, co víme my. Vaším úkolem je podporovat nás na dálku.“

Ale s ohrožením nezávislého soudnictví dochází k následným posunům. Právní experti tvrdí, že je to důvod k velkým obavám. Je důležité, aby byl hlas zvednut láskyplně.

Když jsem oslovil 160 000 lidí na shromáždění v Tel Avivu, chtěl jsem velmi jasně říci, že Izrael, který milujeme, je židovský a demokratický. Existují miliony Izraelců, kteří sdílejí naše hodnoty.

Je čas investovat do morální podpory a investovat finančně do organizací, které odrážejí naše základní hodnoty. Na našich hlasech záleží. Náš morální závazek a jasnost jsou naprosto nezbytné.

Rabín Rick Jacobs hovořil k Izraelcům, kteří protestovali proti vládní reformě soudnictví 25. února v Tel Avivu v Izraeli. Foto Tamir Elterman

Říkáte, že je důležité nadále finančně investovat v Izraeli. Bude reformní hnutí nadále podporovat americké financování Izraele, nebo by bylo ochotno tuto pomoc podmínit?

Myslíme si, že toto je chvíle, kdy si můžeme promluvit s našimi zástupci a lobbovat za Izrael, který milujeme. Nikdo, koho znám, nás nevolá, abychom lobovali proti izraelské vládě, ale abychom shromáždili podporu pro Izrael, který je židovský a demokratický. A ať je to opravdu jasné. Nepodporujeme kondiční pomoc Izraeli. Izrael je vždy v existenční bitvě, nejen s Íránem, ale se skupinou sousedů, kteří ho ohrožují.

Říkám to pořád: Sdílíme hodnoty. Pokud má Izrael soubor iniciativ k oslabení nezávislého soudnictví, je to oslabení těchto sdílených vazeb. Slyšel jsem o tom mluvit miliony Izraelců.

Je velmi vhodné, aby naše komunity se svými místními kongresmany nebo senátory vyjadřovaly obavy z těchto velmi dramatických změn. Toto nejsou změny politiky; to jsou změny ve struktuře izraelské demokracie. Chceme získat podporu pro tyto instituce. Je třeba zachovat a posílit jejich demokratické základy.

Co byste řekl mladším americkým Židům, kteří jsou znechuceni tím, co se děje v Izraeli, a myslí si, že Palestinci si podporu zaslouží více než Izrael?

Chceme zapojit Izrael s očima a srdcem dokořán. Přineste hodnoty, kterými žijete: hodnoty sociální spravedlnosti a solidarity s židovským lidem. Být ve vztazích.

Tato myšlenka, že pokud podporujete Izrael, jste antagonistický vůči legitimním právům Palestinců, to je falešná dichotomie a je zcela neúčinná.

Jsme velmi odhodláni přivést více mladých lidí k hlubší zkušenosti s Izraelem. Letos v létě budeme mít v Izraeli rekordní počet (reformních) dospívajících. Chceme přivést naše mladé lidi, kteří se mohou cítit vzdáleni od Izraele, aby slyšeli autentický izraelský příběh, který pro ně nemusí být nutně dostupný.

Vůdci této izraelské vlády reformním hnutím naprosto pohrdají. Co má reformní hnutí z podpory Izraele?

Máte 100% pravdu. Nejen, že je to nejortodoxnější a nejextrémnější nacionalistická, jakou jsme kdy viděli, je to vláda, která hanobila a demonizovala reformní Židy tím nenávislivějším jazykem.

To nejsou periferní hlasy. Mají hlavní roli ve vládě. Většina Izraelců je nesdílí. Ale to jsou projevy podněcování proti nám. [Byl jsem tam na sjezdu u Západní zdi s 250 svými reformními kolegy](#) a byl jsem tam den předtím s *Women of the Wall*.

Když jsme vycházeli, jeden z mých kolegů nesl svitek Tóry. Plivali na nás. A upřímně, není to poprvé. Ale tady bylo něco, co jsem nikdy neviděl. Záměrně plivali na svitek Tóry.

Toto je okamžik, kdy by měla převládnout židovská úcta. Mohli byste se velmi naštvat a odtáhnout se. Ale zvyšujeme hlas. V Izraeli máme 54 (reformních) sborů a ty rostou. Budují živé, robustní komunity, které jsou majákem naděje a tolerance a alternativami k tomu, co zavedená ultraortodoxní instituce zprostředkovává.

Proč je důležité, aby všichni studující reformní rabíni strávili rok semináře v Izraeli?

Rok v Izraeli je hlubokým zážitkem. Naši studenti se neučí pouze v semináři, ale i v terénu. Je to pro ně krásný způsob, jak vidět své rabináty a jejich životy propletené s pozoruhodnými lidmi Izraele.

A také musí vědět, že jako rabíni jsou někdy povoláni kritizovat. Vůbec se nediskutuje o tom, že bychom tento čas neměli trávit v Izraeli. V Izraeli je toho tolik, co si lze zamilovat. Ale není to nekritická zkušenost. Dává jim nástroje, jak vést v těžkých chvílích.

Povzbuzujete rabíny v USA, aby vystoupili proti vládě Izraele?

Chci, aby mluvili za Izrael, který milujeme. (Izraelské) prohlášení nezávislosti vyjadřuje tyto hodnoty. Vyzýváme rabíny, aby našli svůj autentický hlas, hlas solidarity a lásky, i když přináší kritiku. Jsou lidé, kteří mají jen kritiku. Nemají zkušenost s tím, co je na Izraeli kouzelné a úžasné. Chceme, aby naši rabíni byli silní a jasní. Cílem je přiblížit jejich kongregace Izraeli, který milujeme.

Co myslíte tím „Izrael, který milujeme“?

Je to vize prvních zakladatelů sionismu, že Izrael bude židovskou vlastí pro nás všechny: sekulární, neortodoxní, ortodoxní, ultraortodoxní, že všichni občané budou mít plná práva.

To zahrnuje palestinské izraelské občany. To je Izrael, o kterém jsme snili 2000 let. To je Izrael, který byl vytvořen v roce 1948.

Jsme v 75. roce života Izraele. Izrael, který milujeme, není místem, které demonizuje ostatní Židy. (Je to) vize globálního židovského národa, vlasti nás všech.

Učíme lásce a respektu k našim hlavním závazkům. Každý je stvořen k obrazu Božímu. Věříme, že prosazování spravedlnosti je základem osobního židovského závazku. Věříme, že existuje mnoho

autentických způsobů, jak žít život židovské authenticity.

Yonat Shimron

[Religion News Service](#)

Yonat Shimron

Yonat Shimron

Yonat Shimron je Religion News Service National Reporter a Senior Editor, [@RNS](#).

-tep-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)